

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 16. De formâ & pulchritudine externâ D. Josephi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

XXXIII. Tu verò Christiane Lector, qui idem vel aliud quodcumque nomen præclarum gestas, & illum cuius gratiâ tibi impositum est non imitaris ut potes; Audi quod D. Hieronymus Epist. 100. Bonasium quemdam obtrectatorem arguens dicebat: *An idèd tibi bellus videris, quia fausto vocaris nomine? quasi non & Lucus idèd dicatur quod minimè luceat, & Parca quod nequaquam parcant, & Eumenydes Fariæ quod non sint benigne, & vulgò Ethyopes argentei minimè tales. Quare aures præbe bene monenti D. Chrysofomo, apud Sanctum de Avilâ Episcopum Placentinum in vitâ Eximii Patris Nostri Petri Corneio tom. 2. Theologiæ ejusdem Patris præfixa. Sumpsisti nomen ex meritis? Custodi, ut semper lateris veritate vocabuli: Nam cum omnis appellatio ad delineandas res videatur imposita, nimis absurdum est nomen alienum portare, & aliud dici quam possit in moribus inveniri.*

CAPUT XVI.

De Formâ & Pulchritudine
externâ D. Josephi.

I. **N**ON ineptè Tacitus in Julio Agricola. *Ut vultus hominum, ita simulachra vultus imbecilla ac mortalia sunt: formamentis aterna, quam tenere, & exprimere, non per alienam materiam & artem, sed tuis ipse moribus possis.* Hinc Seneca epist. 66. laudans Condiscipulum suum Claranum corpore quidem deformem, sed animo venustum & vigentem dixit in hoc viro, voluisse naturam ostendere posse ingenium fortissimum ac beatissimum sub qualibet cute latere. Nullo enim honestamento eget virtus, ipsa & magnum sibi decus est, & corpus suum consecrat. Ac deinde paucis interjectis subdit. *Potest ex casâ vir magnus exire, potest & ex deformi humiliq; corpusculo formosus animus ac magnus.* Quosdam itaque videtur mihi in hoc natura tales generare, ut approbet virtutem omni loco nasci. Si posset per se nudos edere animos fecisset, nunc quod amplius est facit: quosdam enim edit corporibus impeditos, sed nihilominus perumpentes obstantia: Claranus mihi videtur in

exemplar editus, ut scire possemus non deformitate corporis sedari animum sed pulchritudine animi ornari. Hæc ille.

Quæ quidem verissima existimo, & in eis optimè philosophatum censeo: ipsum tamen non approbo ibidem, ubi immeritò reprehendit Virgilium lib. 5. Æneid. dicentem:

Gratior est pulchro veniens è corpore virtus.

Quid enim ibi reprehendendum? nam et si possit esse virtus in deformi corpore, possit esse in vili & humili corpusculo formosus & celsus animus: Cum tamen celsus animus est in cello & formoso corpore, an non meliùs habitat? Certè nemo inficias ibit virtutis ac formæ societatem esse amabilem, accedente nescio quâ alteri ex alterius contubernio gratiâ & venustate.

Immo corporis deformitas morum arguit deformitatem juxta Rhafen Medicum lib. 2. ad Almanf. ubi ait: *Cujus facies est deformis vix potest habere bonos mores.* Non dicit absolute non posse, sed vix, id est, hoc difficilius & rarius contingere: & verè, nam ut inquit Galenus lib. 11. de usu part. *Natura membra componit prout moribus animi convenit.*

Sed quid contra Senecam nostris dimicamus armis qui seipsum enecat suis, ibidem enim quasi sui immemor excusans sui Clarani deformitatem, accusat naturam dicens, *quod in illo iniquè se gesserit, & talem animum, qualis erat Clarani, malè collocaverit.* Ergo si animum Clarani in corpore collocasset formosiori, justitiâ virtuti ejus fecisset, quod nimirum meliùs collocata, exinde non nihil decoris & splendoris, quem non habebat, accessisset, ergo ex Senecâ contra Senecam:

Gratior est pulchro veniens è corpore virtus.

Neque dicas, frons, oculi, vultus, persæpè mentiuntur: non id pernego; sed aio sapius longè verum dicere, & de indole ut plurimum pronunciare: Hinc Galenus librum integrum scripsit de mutuâ animi morum & corporis constructionis consequentione. Hinc etiam Aristoteles, Plato, Polemon, Hypocrates, Plinius, Aphrodisæus, Adamantius, & alii tot & tanta observarunt

varunt in lineamentis & Physiognomiâ, ad conjectandum explanandumque animum & ingenium hominum.

VI. Et nē in immensum abeam, cur amabo virtutes depingi solent sub specie speciosissimarum virginum? Cur in libro Canticorum adeo accuratè describitur totum corpus, forma tota Sacratissimæ Sponsæ? Neque enim ibi Spiritus Sanctus minùs exactus est & diligens in describendis Sponsæ lectissimæ partibus, membris, & lineamentis, quàm Plutarchus in depingendâ Alcibiadis pulchritudine, aut Xenophon in Cyri vultu, vel Homerus in Achillis, Patrocli, Hecubæ, & Andromachæ facie & corpore delineandis; aut Poëtæ in Veneris, Helenæ, Atalanta, Ariadnæ, Antiopæ, & reliquarum specie celebrandâ. Vin' scire occur hæc? Procul dubio ut intelligamus, ut objiciat Spiritus Sanctus, latentem Sponsæ suæ intrinsicam virtutem & dignitatem ab exteriori istâ vultus & corporis specie & dignoscendam. Quæ cum ita sint non erit omninò inutilis labor, quem hîc impendam, ut exteriorem corporis D. Josephi pulchritudinem detegam.

VII. Porro non illam in D. Josepho laudo pulchritudinem, quæ præ se ferat lasciviam, molliem, nequitiam, quam D. Gregorius Nazianzenus in Carm & orat. 29 eleganter vocat, *Brevem gratiam temporis ut morbi ludibrium*, in quâ gloriari solent Adolescentuli, Compulti, Belluli; ut ille de quo Martialis: *Insigni formâ nequitiâq. puer*. Quo nomine Apollo, Narcissus, Nisus, Paris, Ganymedes, Hyppolitus, à profanis Scriptoribus laudari solent: sed pulchritudinem gravem, dignam, honestam, quæ consistit in integritate & proportionem membrorum & colorum, quam nec anni alterant, nec jejunia expungunt, nec labores obfuscant, nec vigiliæ corrumpunt, qualis fuit in Christo JESU Filio suo, qui in continuis laboribus vivens, jejunans, vigilans & orans, venustatem illam & elegantiam cutis non habebat, propter quod forsitan grandior ætate quàm verè erat judicabatur ab illis qui dicebant Joannis cap. 8. *Quinquaginta annos necdum habes?* quo tamen nonobstante semper fuit *Speciosus formâ præ*

flis hominum, ut dicitur Psalm. 44. vers. 3. Quæ verba de corporis pulchritudine intelligenda esse docent gravissimi Patres, D. Augustinus & Cassiodorus in illum locum, D. Bernardus serm. 1. de omnibus Sanctis, D. Chryostomus homil. 18. in Matth. D. Hieronymus epist. 60. ad Principiam, & alii innumerati.

VIII. Pro hæc pulchritudine corporis externâ D. Josephi illud imprimis statuere possumus, fuisse in illâ similem valdè Mariæ Sponsæ suæ, & in illâ habuisse aliquam proportionem cum Conjuge suâ, ne inepta foret conjugatio: undè dicendum quod quemadmodum illa superabat & superavit, nullo abnuente, in gratiâ vultus, in formâ & majestate corporis omnes quotquot fuerunt mulieres, sic etiam D. Josephus Sponsus ejus omnes viros. An enim ei qui tali Sponsæ à Deo preparatus est Sponsus quidquam deesse potuit quod faceret non tantum ad perfectionem, sed etiam quod ad ornamentum & corporis & animæ? An cogitare possumus Deum Matri suæ, de quâ Scriptura dicit: *Tota pulchra es Amica mea & macula non est in te*, conjunxisse Sponsum in quo aliquis defectus fuisset aut nævus inventus? aut qui gratiâ ullâ caruisset? id nunquam mihi veniet in mentem.

IX. De antiquo Josepho filio Jacob & Rachelis dicitur Genes. cap. 49. *Filius accrescens Joseph, filius accrescens & decorus aspectu; filia discurrerunt per muros*. In quæ verba sic Origenes: *Quando Joseph erat in Ægypto, cum mulieres sciebant quod transurus erat per callem, ponebant se ad fenestras, vel ascendeabant super muros ad contemplandam speciem ejus*. Quod si tanta fuit illius Josephi pulchritudo, quanta, amabo, fuit nostri? Certè existimo illum Ægypti Proregem tantâ pulchritudine præditum, & eam in Scripturâ commendatam, ut scilicet Spiritus Sanctus per hanc illam D. Josephi delinearet, nosque colligeremus quanta fuerit hæc, cum tanta fuerit illius qui solum hujus umbra fuit.

X. De hæc D. Josephi mirabili pulchritudine & formositate D. Justinus Martyr contra Tryphon. Jud. & Lexicon Theologicum verbo *Joseph*. Gerson serm.

Synopsis

Magnificat

D.

Josephi

SV
an

ferm. de Nativit. Beata Maria, & in sua Iosephina, Author Summ. Margar. Confess. docent tantam fuisse, ut nullus post B. Virginem fuerit similior Christo: idem quoque docent Bernardinus Bustensis, Isidorus Isolanus, estque jam ut commune receptum.

XI. Cum Sorori Joannæ ab Angelis Ordinis Sanctæ Ursulæ Julioduni, vulgò *Loudun*, Moniali professæ, D. Iosephus ab eâ in morbo quo afflictabatur devotè invocatus apparuisset, eamque miraculo è sanasset, vehementer percupivit illa Iospitatoris sui imaginem juxta idæam illius, pro ut in visione illâ ei se exhibuerat, efformari futurum enim ut eam intuentes in illius amores exardescerent, quod ipsi vehementer cordi erat: quare advocatis cum in sinem Pictoribus peritioribus, illis faciem, frontem, genas, oculos, supercilia, nasum, mentum, barbam, cæsiarem & cætera prout in visione observarat expressit, quam quantum ex ea assequi potuerunt imitari conati sunt: sed illa inter omnes ejus representatio excelluit quam eximius sculpsit *Huret* ex omnibus aliis simul collatis excerpit, ut miraculum sanationis & liberationis ejusdem monialis adumbraret: Quam imaginem cum hæc virgo Parisios transiens vidisset, asseruit teste R. P. Paulo Barry Jesuitâ cap. 2. lib. cui titulus est Gallicè, *La Devotion à Saint Ioseph*, illam valdè ei esse similem sub quâ Divus Iosephus ei apparuerat eam Iospitaturus, cuius propterea copiam exhibet præfatus P. Barry in fronte ejusdem libri. Sed cum illa gratiam vultus, & Majestatem staturæ tanti hominis non exhausserit, licitum erit Pictoribus ad illam addere quidquid voluerint. Et neque tunc ad veram ipsius pulchritudinem accederet, ut inquitur præfata monialis Religiosissima, opus enim fuit, in quod meliori pollice incubuit Deus: ut esset cum prædilectâ sponsâ suâ in arce rerum humanarum positum, quod omnibus suspiciendum proponeretur.

XII. Tandem omnibus ex causis pulchritudo hæc D. Iosepho accedere debuit: Primò, ex parte materiæ: de puro enim & detrectato Regum & Majo-

rum Nobilissimorum sanguine cretus fuit, unde corpus ejus puritatem & claritatem maximam mutuasse debuit: Quare Albertus Magnus super Missus est, & Divus Antoninus part. 4. tit. 15. cap. 10. 2. asserunt implicite in Evangelio D. Iosephi pulchritudinem commendari, in eo quod præcella ac Regia ejus nobilitas ac profapia prædicatur: solent enim nobiles saltem ordinariè esse aliis speciosiores & gratiosiores: Inerat ergo D. Iosepho species digna Imperio. Et quod Pacatus in Panegyri. ad Theodosium, hoc longè meliori titulo de nostro Iosepho dixerim: *Virtus tua meruit Imperium, sed virtuti addidit forma suffragium.*

Secundò à causâ formali, nam tam excellens anima, qualis fuit anima Divi Iosephi, perfectissimum corpus exigebat: nec ullo modo dubitandum quod Deus tantæ animæ dignum aptaverit & præparaverit receptaculum, tum ut esset proportio inter utramque portionem, inter receptaculum & receptum, ne de Sanctissimo Deiparæ Sponso, & Jesu Christi Domini nostri Patre vero ac legitimo dici posset quod de Galbâ Imperatore: *Ingensum Galbæ malè habitat*, aut quod de Clarano hic supra num. 4. *In illo iniquè se natura gessit, & talem animum malè collocavit*: tum ut ipsa species corporis simulachrum esset mentis, figura expressa probitatis, cum hoc in tot aliis effecit Deus.

Tertiò à causâ efficiente, siquidem licet per viam naturalem quemadmodum cæteri genitus sit D. Iosephus, quia tamen nunquâ fuisset, ut docuimus supra tract. 1. prolud. 6. à n. 26. nisi Christus venturus fuisset, specialem sine dubio Deus in ejus productione adhibuit influxum: ac deinde cum nonnisi ex lege Deuteronomii (quæ propter ipsum principaliter ac primariò lata videtur, ut monuimus, tract. 1. prolud. 6. n. n. 32. & 33.) genitus sit, sequitur quod cum, ut dicit D. Petrus Chrysologus ferm. 88. de S. Ioanne Baptistâ, non tam concupiscentiæ voluptas quàm obedientiæ & virtutis amor ipsum creaverit, quod corpus sic elaboratum, sit magis corpus virtutis quam naturæ. Ut proinde de eo longè justius dici possit, quàm quod de D. Thomâ Aquinate Clemens

Clemens VI. Pontifex Maximus dixit in Sermone de illo. *Fuit exemplar virtutum omnium, earumque exempla erant membra ejus singula: in oculis ejus relucebat simplicitas, in vultu benignitas, in auribus humilitas, in gustu sobrietas, in lingua veritas, in odoratu suavitas, in forma honestas, in visceribus pietas, in intellectu claritas, in affectu bonitas, in mente sanctitas, in corde caritas: sic ut species decoreque corporis fuerit effigies anime & imago virtutis.*

XV. Quarto à causâ finali: Nam primò D. Iosephus ab æterno prædestinatus est, ut esset sponsus Beatæ Virginis: Debit ergo huic par sponsus conjugari, scõdum enim esset mulieri venustissimæ hominem defectuosum copulare. Secundò, electus est non tantum ut esset Pater Christi verus ac legitimus, sed etiam ut reputaretur illius dum vixit Pater naturalis: sic quippe necessarium fuit ad tempus, ergo ut hic finis melius haberetur, & facilius Christus filius ejus existimaretur, debuit esse inter ipsum & Christum super omnes homines speciosum, aliqualem similitudo.

XVI. Ad stipulatur mihi Gerson Cancellarius Parisiensis in suâ Iosephinâ dicens:

Personas inter similes est nexus Amoris: De Iosephi est ratio suadet, sua quod facialis

Forma IESV forma similis reputanda fuisse:

Si non: quo pacto pater ejus creditus esset?

Qualiter omnimodo Matris servasset honorem

Disparitas vultus Prolis cum Patre putato?

Et alibi idem, Domino, inquit, nostro IESV Christo erat similis Ioseph in facie & in cæteris dispositionibus corporalibus: quod Deus esse voluit, quia nisi inter staturam & effigiem Christi & Ioseph fuisse similitudo, non esset reputatus à Iudeis ejus filius: & consequenter reputassent Beatam Virginem adulteram.

XVII. Roboratur hæc ratio ex juribus: in dubio enim cujus quis sit filius, illius putatur cujus faciem formamque re-

fert, sic defendunt Dynus l. 3. §. *Si duobus ff. de adimendis legatis*, Alberius l. *Septimo Mense ff. de statu hominum*. Iason & Doct. l. *Gallus ff. de liberis & Posthum.*

Facit etiam in hanc rem Doctissimus XVIII. P. Salmeron tom. 3. tract. 30. ubi sic ille, *Verè*, inquit, *IESVS Christus Iosephi ingenium ac proprietates referebat, quia similes effectus a causâ superiori & increata usque à secundâ producuntur*. Ubi hic Author manifestè insinuat Spiritum sanctum (cui peculi riter adtribuitur arca Christi Dei generatio in Mariæ Virginis utero) veluti Vicarias Iosephi vices egisse in Christi productione: & idcò cum secundum naturæ ordinem filius ex utero gignendus, Marti operâ procreandus sit; & Spiritus sanctus vi supernaturali operatus sit, quod vir erat naturaliter operaturus, produxit Christum, etsi non Iosephi imaginem, saltem valdè Iosepho similem, & in staturâ & in effigie, qualis secundum cursum naturæ futurus erat si eum Ioseph ipse produxisset: nam cum Deus aliquid naturale supernaturaliter producit, illud producit non ab simile ei quod natura producit quando ipsa operatur.

Denique eo nomine optimè mihi XIX. videtur posse commendari Beatissimi Viri eximia forma externa, quod eadem quæ fuerit in viâ, futura sit in Patriâ, quod in universum de beatis omnibus docent D. Augustinus lib. 22. de Civit. Dei cap. 19. & D. Anselmus lib. de Similitudinib. cap. 50. Quare ne quid suppleendum videretur in corpore D. Iosephi post resurrectionem, talem debuit hinc habuisse formam eternam, cui nihil ibi præter gloriæ dotes addendum superesset: Quanta ergo est species illius in Patriâ qui ibi unâ cum IESU & Mariâ unam constituit Hierarchiam? Et hæc de specie Divi Iosephi externâ & aliis ut fuit filius Davidis in esse naturali consideratus. Nunc ad tertium & ultimum Tractatum hujus primæ Partis transcamus, eundemque Davidis filium in esse supernaturali consideremus.

Synopsis
Magnificat
D.
Iosephi
SV
an